

Retouradres: Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag

Geachte heer Heerma,

Het is de tijd van het jaar dat de aanslagen voor de lokale belastingen en heffingen weer op de mat vallen. Voor burgers met weinig inkomen en vermogen bieden lokale overheden kwijtschelding aan. Voor het derde jaar op rij laat de overheid een kwetsbare groep burgers echter in onzekerheid. Door een onbedoeld effect van gewijzigde wet- en regelgeving verliezen sommige Wajonggerechtigden en andere burgers met een UWV-uitkering het recht op kwijtschelding van lokale belastingen. Hierdoor kunnen zij in financiële problemen komen. Dit probleem is al jaren bekend en erkend, maar de overheid komt niet met een oplossing. Ik roep u via deze brief deze onduidelijkheid zo snel mogelijk weg te nemen door het probleem structureel op te lossen.

Een bekend onbedoeld effect van regelgeving, maar oplossing blijft uit
Al in 2023 heb ik mijn zorgen geuit aan het kabinet en het parlement over het verlies van kwijtschelding van lokale belastingen voor Wajong-gerechtigden en andere burgers met een UWV-uitkering.¹ In 2023 is door de overheid toegezegd een permanente oplossing te verkennen. Deze zou vanaf 2025 gaan gelden.² Het bleef echter stil. Pas in mei 2025 werd via de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) aangegeven dat er eind 2025 een besluit zou worden genomen 'zodat hier voor 2026 duidelijkheid over is'.³ Dat is niet gebeurd.

Voor de jaren 2023 tot en met 2025 werd een tijdelijke oplossing geboden: de rijksoverheid riep gemeenten en waterschappen op om voor Wajong-gerechtigden en andere burgers met een UWV-uitkering op het hetzelfde inkomensniveau af te wijken van de normale regels voor kwijtschelding.⁴ Hoe het verder moet in 2026, is voor burgers, gemeenten en waterschappen onduidelijk.

Ik kreeg de afgelopen jaren klachten en signalen van en namens uitkeringsgerechtigden die in onzekerheid verkeren over hun (financiële) situatie. Zeker omdat de lokale belastingen en heffingen flink zijn gestegen. Zo schreef een alleenstaande moeder ons vorig jaar:

¹ Nationale ombudsman, [Zorgenbrief Tweede Kamer over Wajong en kwijtschelding lokale belastingen](#), 22 oktober 2023. In 2025 benoemde ik dit probleem nogmaals als 'hardheid', zie: brief van de Nationale ombudsman en Kinderombudsman, [Brief over hardheden in wetten en beleid aan de minister van BZK](#), Publicatienummer 2025/071.

² [Kamerbrief kwijtschelding lokale belastingen bij Wajong-uitkering](#), Kamerstukken II 2023/24 24515 nr. 731.

³ [Stand van zaken Wajong-problematiek in de kwijtschelding | VNG](#)

⁴ Voor 2023 en 2024: [Kamerstukken II 2023/24 24515 nr. 731](#), voor 2025: [Stand van zaken Wajong-problematiek in de kwijtschelding | VNG](#)

Pagina 1

Datum
4 maart 2026

Onderwerp
Oplossing voor het onbedoelde effect van wet- en regelgeving waardoor kwetsbare burgers het recht op kwijtschelding van lokale belastingen mislopen.

Ons nummer
244511

Nationale ombudsman
Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

T 070 356 35 63
post@nationaleombudsman.nl
www.nationaleombudsman.nl

"Ik begrijp niet dat ik deze brief krijg. Ze zouden in 2025 met een structurele oplossing komen voor ons Wajongers. Ik zie nergens de oplossing. Het geeft ongelooflijk veel stress terwijl ik al zorgen en stress genoeg heb in het leven.

"Ik snap niet dat nog niet opgelost is. Ze wisten al in 2023 van dit probleem!"

Ook krijgen we berichten van bezorgde hulpverleners en ouders, zoals deze moeder die de Nationale ombudsman namens haar zoon berichtte:

"Mijn zoon heeft een Wajong-uitkering en alleen een betaalrekening en verder geen vermogen. Hij heeft medische kosten, weer een huurverhoging, zeer hoge energiekosten, waar hij niets aan kan doen.

Waar moeten mijn zoon en alle andere Wajongers dit hoge bedrag van de belastingen van betalen?"

De Nationale ombudsman roept bij deze klachten gemeenten en waterschappen al meerdere jaren op om zich coulant op te stellen, maar de ombudsman kan deze overheden niet verantwoordelijk houden voor de regels van de rijksoverheid en het nalaten om zekerheid te bieden voor de toekomst.

Wat ik van u verwacht

De verantwoordelijkheid voor het opstellen van de kwijtscheldingskaders ligt bij de rijksoverheid. De Nationale ombudsman verwacht van een behoorlijke overheid dat zij knelpunten aanpakt, zeker als het om een onbedoeld gevolg gaat van wet- en regelgeving dat kwetsbare burgers raakt. Ook verwacht ik voortvarendheid van de overheid. Dat houdt in dat als er een oplossing in het vooruitzicht wordt gesteld, het vervolgens niet stil kan blijven. De overheid moet zekerheid bieden. Het gebrek aan actie en informatie van de rijksoverheid in deze kwestie is onbehoorlijk. Daarom verzoek ik het kabinet om alsnog in actie te komen.

Ik roep het kabinet op om in 2026 de tijdelijke oplossing voort te zetten. Maar voor de langere termijn is dit noodverband niet geschikt. In mijn brief uit 2023 riep ik al op om een permanente oplossing te treffen. Deze boodschap herhaal ik.

Waarom een permanente oplossing nodig blijft

De tijdelijke oplossing leidt tot willekeurige verschillen tussen overheden en verschillen binnen belastinggebieden. Bovendien wordt er een groot beroep gedaan op kennis en doenvermogen bij de burger en is er geen rechtsbescherming. In de afgelopen jaren heeft de Nationale ombudsman naar aanleiding van individuele klachten en signalen lokale overheden meermaals moeten wijzen op de oproep van de rijksoverheid om de tijdelijke oplossing toe te passen. In een aanzienlijk aantal gevallen waren het bestuur of ambtenaren niet op de hoogte van deze oproep. Dit geldt in het bijzonder voor WIA-gerechtigden die op eenzelfde of lager inkomensniveau zitten.

In veel gevallen kon de Nationale ombudsman via een interventie deze burgers alsnog helpen door de lokale overheid ervan te overtuigen om deze tijdelijke oplossing te bieden. Dit vroeg veel uithoudingsvermogen van burgers. Vaak was er dus geen sprake van een bewuste beleidskeuze om de oproep niet te volgen, maar was de burger afhankelijk van de bekendheid met de oproep en de bereidwilligheid van de lokale overheid. Als de lokale overheid de oproep niet volgt, is er geen rechtsbescherming. De regels worden immers gewoon gevolgd.

Burgers die binnen de reguliere inkomensgrens vallen kunnen in veel gevallen gebruik maken van de mogelijkheid van automatische kwijtschelding na een eerste aanvraag. Burgers die jarenlang automatische kwijtschelding kregen, verloren dat recht zonder dat er iets was veranderd in hun situatie. Burgers trekken vaak pas laat aan de bel, zeker als er meerdere problemen spelen. Dat leidt vervolgens weer tot oplopende invorderingskosten, die vervolgens weer tegen de burger gebruikt kunnen worden.⁵

Afsluitend

Aangezien er sprake is van een gedeelde beleidsverantwoordelijkheid stuur ik een soortgelijke brief aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat, de Minister van Werk en Participatie en de staatssecretaris van Financiën. Een kopie van deze brief zal eveneens aan de vaste Tweede Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken worden gestuurd.

Ik verzoek u en uw collega's binnen vier weken te reageren op deze brief.

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen

⁵ Dit was het geval in het rapport '[Met telefoontje had SED dwangkosten kunnen en moeten voorkomen](#)'. *Rapportnummer 2025/040*.